

Legal update

Červen 2022

Weinhold Legal

Obsah

Novinky v legislativě

Novela zákonů o daních z příjmů, o dani silniční a o ochraně ovzduší

Z judikatury

Opomenutí záměru účastníků řízení vyřešit spor smírně

Výjimka z povinnosti podat protest z důvodu subjektivní okolnosti

K přednosti materiálního přístupu k doručování

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma, Michal Švec

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przewczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Anna Bartůňková, Tereza Hošková

Pracovní právo:

Anna Bartůňková, Eva Procházková, Daša Aradská

Slovenské právo:

Tomáš Čermák, Karin Konečná

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení: Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová, Michal Švec

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák, Jana Duchoňová

Start-upy a venture kapitál:

Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Monika Švaříčková, Tereza Hošková

Novinky v legislativě

Novela zákonů o daních z příjmů, o dani silniční a o ochraně ovzduší

Dne 1. července 2022 nabude účinnosti zákon č. 142/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Novelizační zákon**“).

Důvodová zpráva k Novelizačnímu zákonu uvádí jako hlavní důvod pro jeho přijetí zavedení podpory nízkoemisní mobility v zákoně o daních z příjmů. Dalším významným důvodem přijetí Novelizačního zákona bylo rovněž omezení silniční daně, od kterého si předkladatelé slibují zjednodušení a zpřehlednění daňového systému. Tento krok má být zejména prospěšný v době, kdy v důsledku dopadů ruské agrese na Ukrajině dochází k výraznému zvýšení nákladů podnikatelských i nepodnikatelských subjektů na dopravu, především z důvodu extrémního zvýšení cen pohonných hmot.

Novelizačním zákonem bude zaveden rozdílný způsob zdanění nízkoemisních vozidel, která jsou poskytována zaměstnavatelem zaměstnancům pro služební i soukromé účely. Pokud bude od 1. července 2022 zaměstnavatel poskytovat bezplatně zaměstnanci nízkoemisní motorové vozidlo, nebude se již za příjem zaměstnance považovat 1 % vstupní ceny vozidla, ale pouze 0,5 % vstupní ceny za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla.

Dalším významnou změnou, kterou Novelizační zákon přináší, je výrazná redukce silniční daně, která se bude nadále vztahovat již pouze na silniční vozidla kategorie N2 a N3 a jejich přípojná vozidla kategorie O3 nebo O4, pokud jsou registrovaná v registru silničních vozidel v České republice. Naopak většina podnikatelských subjektů, které využívají k podnikání osobní automobily, autobusy či nákladní automobily s nově navrhovanou nulovou sazbou daně, bude zproštěna povinnosti platit daň z těchto vozidel i povinnosti podávat daňové přiznání.

Z judikatury

Opomenutí záměru účastníků řízení vyřešit spor smírně

(Nález Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 406/22, ze dne 26. dubna 2022)

Stěžovatel byl v pozici žalovaného v řízení před soudem prvního stupně stížen rozsudkem pro uznání, proti kterému podal odvolání ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „**Krajský soud**“) z důvodu nenaplnění zákonných předpokladů pro vydání rozsudku pro uznání. Krajský soud však rozsudek okresního soudu potvrdil, neboť dle jeho názoru byly kvalifikované předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání naplněny.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel dovolání k Nejvyššímu

Legal update

Červen 2022

Weinhold Legal

soudu, v němž Krajskému soudu vytkl, že nevzal v potaz návrhy účastníků na schválení smíru, které byly předloženy v průběhu odvolacího řízení. Přestože se podání žalobkyně obsahující návrh na uzavření smíru v průběhu řízení ztratilo, byl stěžovatel názoru, že oboustranná vůle na uzavření smíru vyplývá z jeho podání, které bylo v soudním spise obsaženo.

Protože však Nejvyšší soud dovolání odmítl jako nepřijatelné, podal stěžovatel ústavní stížnost obsahující obdobnou argumentaci. Ústavní soud přisvědčil žalobci, že postupem Krajského soudu došlo k porušení ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces, když v nálezu uvedl, že „[z] práva na přístup k soudu vyplývá povinnost soudu umožnit účastníkům řízení účinné uplatňování námitek a argumentů a také povinnost soudu se s těmito námitkami a argumenty, jež jsou způsobilé ovlivnit rozhodování, přesvědčivě v odůvodnění vypořádat.“

Ústavní soud považoval v posuzované věci za zásadní, že „krajský soud byl v době svého rozhodování na základě stěžovatelova podání prokazatelně zpraven o záměru účastníků řízení vyřešit spor smírně, čemuž měl (po ověření u žalobkyně, že se skutečně jedná o souhlasný projev vůle) odpovídat jeho následný procesní postup.“ „Jestliže takto nepostupoval, jednal nejenom ve zjevném rozporu se zákonným požadavkem usilovat o smír mezi účastníky, ale ignorováním procesních úkonů účastníků řízení, jimiž byla projevována dispozice s předmětem řízení, se dopustil též ústavně nepřijatelné svévole, v jejímž důsledku bylo vydáno rozhodnutí, jež je fakticky zatíženo ústavně kvalifikovanou vadou v podobě nepřezkoumatelnosti.“

Výjimka z povinnosti podat protest z důvodu subjektivní okolnosti

(Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 3364/2020, ze dne 23. března 2022)

V tomto řízení se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, kterým byl odvolán z funkce jednatele společnosti. Navrhovatel tvrdil, že usnesení bylo přijato v rozporu s dobrými mravy i se zákonem, neboť přijaté usnesení neodpovídalo obsahu pozvánky a zároveň byl druhým společníkem uveden v omyl ohledně procesu zvyšování základního kapitálu a přebírání vkladové povinnosti, v důsledku čehož až na zasedání valné hromady zjistil, že jeho podíl již činí (místo 50 %) pouze 5 %. Navrhovatel však proti napadanému usnesení valné hromady nepodal protest. Jak soud prvního stupně, tak i odvolací soud, návrh zamítl s odůvodněním, že navrhovatel nesvědčí právo dovolávat se vyslovení neplatnosti napadeného usnesení, neboť proti němu nebyl podán protest. Navrhovatel následně proti rozhodnutí odvolacího soudu podal dovolání.

Nejvyšší soud se ve svém usnesení nejdříve zabýval problematikou povinnosti jednatele vznést protest, k čemuž uvedl:

„Jakkoliv absence protestu není sama o sobě důvodem pro zamítnutí návrhu jednatele společnosti s ručením omezeným na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady (jednatelem zůstává na rozdíl od společníka aktivní věcná legitimace zachována), skutečnost, že jednatel na okolnosti zakládající důvod pro

vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady předem neupozornil, ač mohl, a bez dalšího podal návrh podle § 191 z. o. k., může být (podle okolností konkrétního případu) považována za porušení péče řádného hospodáře.“

Nejvyšší soud posoudil smysl a účel právní úpravy protestu a konstatoval, že společníku, jenž zastává funkci jednatele, svědčí právo podat návrh dle § 191 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z.o.k.“) „toliko z důvodů, které byly uplatněny formou protestu (§ 192 odst. 2 a 3 z. o. k.), popř. pro něž platí některá z výjimek upravených v poslední označené ustanovení, a to bez ohledu na to, jaké usnesení valné hromady (a z jakých důvodů) je napadáno.“

Přestože tímto právním názorem Nejvyšší soud prakticky přisvědčil argumentaci odvolacího soudu, nakonec rozhodl jinak, neboť došel k závěru, že v daném případě byla naplněna výjimka z povinnosti podat protest z důvodu subjektivní okolnosti.

„Teleologický výklad § 192 odst. 2 z. o. k. proto vede k závěru, podle něhož důvody pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady nelze na zasedání valné hromady zjistit nejen v případě, že to není (bez vynaložení nepřiměřených nákladů či nepřiměřeného úsilí) objektivně možné, ale za určitých okolností ani tehdy, brání-li vznesení protestu z těchto důvodů subjektivní okolnosti (i subjektivní okolnosti mohou představovat závažný důvod, pro který společník nemohl protest uplatnit). Takovou okolností může výjimečně být i naprosto nečekaný vývoj zasedání valné hromady (jež může trvat i jen velmi krátkou dobu), jímž je společník natolik zaskočen, že není s to ani uplatnit protest.“

Nejvyšší soud závěrem konstatoval, že pokud by byla v řízení prokázána skutková tvrzení navrhovatele, tak nelze vyloučit, že byl navrhovatel „natolik zaskočen vývojem situace, že nebyl schopen ani vznést protest, a že je třeba považovat výjimku z povinnosti vznést protest za naplněnou.“

Vzhledem k tomu, že odvolací soud neposuzoval, zda není splněna výjimka z povinnosti vznést protest, byl právní závěr o nedostatku aktivní legitimace z důvodu absence protestu neúplný, a tedy nesprávný.

K přednosti materiálního přístupu k doručování

(Nález Ústavního soudu sp. zn. IV.ÚS 3026/20, ze dne 26. dubna 2022)

Ústavní soud v tomto nálezu upřednostnil materiální pojetí posouzení řádného doručení písemností podle úpravy uvedené v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“). V daném případě došlo ke sporu ohledně počátku běhu lhůty k podání odvolání, která měla běžet od doručení rozsudku stěžovatelce. Krajský soud, jako soud odvolací, ve svém rozhodnutí odmítl za řádné doručení rozsudku považovat obdržení prosté kopie rozsudku zmocněnou koncipientkou právního zástupce stěžovatelky, neboť tato kopie podle názoru odvolacího soudu nebyla stejnopisem písemného vyhotovení rozsudku, s jehož převzetím by bylo možné spojit

Legal update

Červen 2022

Weinhold Legal

účinky doručení. Stejně tak obdržení této kopie bylo v řízení prokazováno úředním záznamem o předání fotokopie rozsudku, a nikoli doručenkou ve smyslu § 50e odst. 2 a § 50f o.s.ř.

Ústavní soud ve svém nálezu odvolacímu soudu vytkl, že k požadavkům na řádné doručení rozsudku přistoupil příliš formalisticky. Ústavní soud uvedl, že *„[z]ákonná pravidla doručování nejsou samoúčelná, nýbrž slouží ochraně procesních práv účastníka řízení, který musí mít při výkonu svých práv a povinností, a to i procesní povahy, jistotu o obsahu doručovaného rozhodnutí. Při posuzování, zda došlo k řádnému doručení, nutno uplatňovat materiální přístup, pro něž je podstatné, že se adresát mohl s obsahem doručované písemnosti seznámit, a bylo tak zachováno jeho základní právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.“*

V nálezu Ústavní soud také upozornil na to, že nesprávné posouzení okamžiku doručení se netýká pouze práv účastníka řízení, který opravný prostředek uplatňuje, *„ale i jiného účastníka řízení, který může být rozhodnutím o opravném prostředku dotčen na svých právech“.*

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: Jitka.Hendrychova@weinholdlegal.com nebo prostřednictvím faxu na číslo +420 225 385 444 k rukám Jitky Hendrychové, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.

© 2022 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena